

## SAKSUTSKRIFT

| Saksgang                       | Møtedato   | Saknr  |
|--------------------------------|------------|--------|
| 1 Fylkesrådet i Nord-Trøndelag | 16.09.2014 | 154/14 |

### **Endringer i Lov om motorferdsel i utmark. Bruk av snøscooter til fornøyleseskjøring. Høring**

---

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag har behandlet saken i møte 16.09.2014 sak 154/14

#### **Protokoll**

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

## **Endringer i Lov om motorferdsel i utmark – Bruk av snøscooter til fornøyleskjøring – Høring**

Arkivsak-dok. 14/05402-2  
Saksbehandler Sigurd Kristiansen

**Saksgang**  
Fylkesrådet i Nord-Trøndelag

**Møtedato**  
16.09.2014

**Saksnr**  
154/14

### **Fylkesrådets innstilling til vedtak:**

Fylkesrådet i Nord-Trøndelag ser positivt på at det nå foreslås en endring i motorferdselloven som gir den enkelte kommune større ansvar og myndighet i forvaltning av motorferdsel i utmark.

Det er positivt at lovendringen medfører at planlegging av løyper underlegges Plan- og bygningslovens regler for medvirkning og samarbeid. Fylkeskommunen vil dermed i planprosessen kunne ivareta de regionale interesser innen plan, miljø, friluftsliv, næringsutvikling og kulturminner.

### **Fylkesrådets vurdering**

Den foreslåtte lovendringen er en følge av forsøksordningen hvor 104 kommuner deltok, men som ble avsluttet sommeren 2014. De omfattende krav og kriterier som gjaldt i forsøket er nå foreslått innarbeidet også i lovendringen. Dette betyr at det stilles strenge krav til kommunene når det gjelder prosess og utredninger i forbindelse med etablering av snøscooterløyper. Dette vil ivareta de ulike interessene som berøres av slik løypeetablering, ikke minst fordi planprosessen skal underlegges Plan- og bygningslovens bestemmelser for medvirkning og lokalt samarbeid.

Dette gjør også at fylkeskommunen i planprosessen kan medvirke og sikre de regionale interesser innfor plan, miljø, friluftsliv, næringsutvikling og kulturminner.

Jeg anser lovendringen som positiv fordi den vil ansvarliggjøre den enkelte kommune og gir kommunen mulighet til å utforme sin egen politikk når det gjelder motorferdsel i utmark.

Rørvik, 9. september 2014

Tor Erik Jensen  
fylkesråd for samferdsel og miljø  
(sign)

## Saksutredning for fylkesrådet

### Sammendrag

Klima og miljødepartementet har sendt på høring forslag til endringer i motorferdselloven av 1977 og forskrift av 1988. Forslagene gjelder innføring av adgang for kommunene til å etablere snøscooterløyper for fornøyleseskjøring.

### Vedlegg

- Brev fra Klima- og miljødepartementet 10.7.14: «Bruk av snøscooter til fornøyleseskjøring – Forslag til endring i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag og forskrift for motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag»

## Saksframstilling

### Bakgrunn

I gjeldende rett er utgangspunktet at all motorisert ferdsel i utmark er forbudt, på både bar og snødekt mark, (§ 3 i motorferdselloven). Motorferdselloven har imidlertid flere unntak fra dette forbudet. Unntakene knytter seg i hovedsak til nyttekjøring.

Det framgår av motorferdsellovens forarbeider at meningen med reguleringen av motorisert ferdsel i utmark er å søke å begrense ferdselen til formål og behov som har en allmenn akseptert nytteverdi, og derved begrense unødvendig kjøring og fornøyleseskjøring. Samtidig skal regelverket sikre at den kjøring som er tillatt skjer til minst mulig skade og ulempe for naturmiljø og friluftsliv.

På tross av loven har det skjedd en sterk økning av motorisert ferdsel i utmark. Nyttekjøring i utmark forvaltes i dag primært av kommunene, som er gitt utstrakt myndighet til å åpne for slik kjøring gjennom tillatelser og dispensasjon. Kommunenes praktisering av loven har variert sterkt, og enkelte kommuner har fulgt en mer liberal praktisering enn forutsatt.

I 1988 ble loven endret og de kommunale forskriftene erstattet med en nasjonal forskrift på bakgrunn av den raske utviklingen og økende konflikter. Målet med den nasjonale forskriften er å *«hindre den rene fornøyleseskjøring, uten å legge hindringer i vegen for den kjøring som har et nyttig og nødvendig formål»*.

Motorferdselloven åpner i dag ikke for fornøyleseskjøring, bortsett fra Nord-Troms og Finnmark, hvor Fylkesmannen kan legge ut løyper etter forslag fra kommunestyrene.

De senere årene har det vært framsatt ønsker fra flere kommuner og fylkesting utenfor de to nordligste fylkene om å få adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyleseskjøring, både som tilbud for allmenheten og til bruk i reiselivssammenheng.

Regjeringen iverksatte på denne bakgrunn vinteren 2013/14 et forsøk der 104 kommuner ble gitt anledning til å etablere snøscooterløyper for fornøyleseskjøring.

Sivilombudsmannen har påpekt at omfanget av forsøket lå utenfor de rettslige rammene for forsøksordningen. Selv om Regjeringen mente forsøket var lovlig og at Sivilombudsmannens konklusjoner formelt sett ikke er juridisk bindende, besluttet regjeringen å avvike forsøket og i stedet legge til rette for en rask lov-prosess.

Regjeringen besluttet samtidig at rammene for etablering av løyper i lovforslaget ikke skal avvike vesentlig fra de rammer som gjaldt for forsøket.

Stortinget ba regjeringen om å legge fram forslag til endring med vekt på å sikre lokal forvaltning innenfor tydelige nasjonale retningslinjer.

### **Departementets forslag**

Departementet foreslår at det gis en viss åpning for kjøring med snøscooter til fornøyelsesformål ved at kommunene gis adgang til å etablere faste løyper for slik kjøring.

Departementet foreslår at det inntas en ny bestemmelse i motorferdselloven som gir hjemmel til forskrift om adgang for kommunene til å etablere snøscooterløyper.

Dette forutsetter at løypene skal angis i arealplan eller reguleringsplan med bestemmelser om hvor løypene skal legges og hvilke hensyn som skal tas for ivaretagelse av friluftsliv og naturmangfold.

Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. I planforslaget skal kommunen ta hensyn til støy og andre ulemper for friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og kulturmiljø. I planarbeidet skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i plan- og influensområdet, herunder kartlegge og verdsette friluftsområdene der løyper planlegges. Betydningen av disse områdene skal vurderes opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

De detaljerte krav til kommunens planprosess og etablering av løyper foreslås av departementet tatt inn i ny § 4a (se vedlegg).

Etablering av løyper gjennom arealplanlegging innebærer at plan- og bygningslovens bestemmelser om medvirkning, samarbeid, samråd, offentlighet og informasjon gjelder for behandling av planer etter forskriften.

### **Problemstillinger**

Forslaget til lovendring setter klare rammer for adgangen til å åpne for snøscooterkjøring. Det settes som krav at slik kjøring bare skal skje i nærmere fastsatte løyper, at det gjelder absolutt forbud mot kjøring i nærmere spesifiserte områder og at kommunene må utrede og ta særlig hensyn til virkninger for friluftsliv, naturmangfold, hytteområder, kulturminner og kulturmiljø.

Det er også sentralt i denne saken at lovendringen kobler etablering av snøscooterløyper til planprosessene i Plan- og bygningsloven, dermed sikres regionale myndigheter og øvrige interesser medvirkning i planbehandlingen. Regionale myndigheter vil etter plan- og bygningsloven dessuten ha innsigelsesrett på vegne av regionale interesser.

Den foreslåtte lovendringen kan ha positiv virkning på lokal bolyst og for noe lokalt reiseliv. Økt motorisering i utmark må i planprosessen avveies i forhold til hensynet til utøvelse av tradisjonelt friluftsliv og muligheten til å oppleve uberørt natur og stillhet.

Det er viktig at de nødvendige prosedyrer og regelverk for å håndtere forhold knyttet til trafiksikkerhet og nødvendig oppsyn med trafikken er på plass før de første løypene åpnes.

Hensynet til reiselivet er ofte brukt som argument for å åpne regelverket for motorferdsel. NHO Reiseliv signaliserer på vegne av næringen at enkelte bedrifter mener økte muligheter for motorferdsel kan åpne for utvikling av nye opplevelsestilbud, mens andre mener dette kan gi uheldige konsekvenser for det naturbaserte reiselivet.

Næringen er opptatt av at reiseliv basert på naturopplevelser og friluftaktivitet ikke blir skadelidende av økt motorferdsel i naturen. Helse, natur, stillhet, bærekraftig drift og opplevelser som inneholder fysisk aktivitet blir stadig viktigere og er en sentral del av det norske reiselivsproduktet. Næringen mener lokale prosjekter må utvikles på bakgrunn av samarbeidsprosesser med berørte parter lokalt.

I Reiselivsstrategi for Trøndelag 2008-2020 er tematisert produktutvikling, herunder å styrke Trøndelags muligheter som reisemål for temaferier, en av strategiene. Både sykkel, vandring og aktive naturopplevelser er viktige elementer i dette.

### **Konklusjon**

Forslaget til lovendring fra Klima- og miljødepartementet gir den enkelte kommune større myndighet i motorferdselssaker. Fylkeskommunens mulighet til å ivareta regionale interesser opprettholdes ved at planprosessen rundt etablering av snøscooterløyper gjennomføres etter plan- og bygningsloven.

RETT UTSKRIFT

DATO 16.september.2014